

Tixri i webdad yer yidis n Legrig ay yekkaten s nettat, s Tseqqamut-nnes i Tidet yef dđlaba tanagdudt akken ad yesu weyref azref ad ideqqeq deg dđlaba-nnes

I yiherfan (ccueub) n Turuft d umađal s lekmal-nnes,

I wakk wid ed tid ay ugin tasertit n ccehha yerna ugin ad xellšen dđlaba tanagdudt ay ay-ixenqen yerna uwyen-tt-id war ma cawren-ay yerna mgal nnfee-nney.

Nekkni, s wid yestenyān tixri-a, nebeded yer yidis n weyref agrigi ay igan tafrant ass n 25 Yennayer 2015 akken ad yili d netta ay d ayref amezwaru deg Turuft d ugafa n umađal ara yagin tisertiyin n ccehha s yisem n uxelleş n dđlaba tanagdudt ay d-uwyen « wayt ufella » war ma cawren ayref yerna mgal nnfee n weyref. Seg yidis niđen, nettwali dakken asebeded n Tseqqamut i Tidet yef dđlaba tanagdudt n Legrig s rray n Tselwayt n Wemni agrigi, d tadyant tamezruyant ay yesan azal d ameqran maci ala i weyref kan agrigi wanag i yiherfan akk n Turuft ed umađal!

Taseqqamut-a llan deg-s yihermanen ed tyermanin iwiziwen ay d-yusan seg wakk timiwa n umađal, yerna ad d-ilin wid ara igen aya deg tmura niđen. Ad d-yili waya acku ugur n dđlaba yella-d d axeşşar ay ihuzan qrib akk timura n Turuft d umađal. Tin yernan yer-s, llan ass-a yilemyunen n yihermanen ay yebyan ad fehmen (yerna sean lheqq deg waya) tilufa ay yeqqnen yer dđlaba-a:

« Anda ay d-ggran yedrimen ay d-yettwaređlen, d acu-ten ccuruđ ayyes ay d-ttwaređlen yedrimen-a? Açal n lfayda ay yettwaxellšen yef yedrimen-a, d acu-t ufmiđi n lfayda, açal ay nerra yagi seg dđlaba-nni? Amek ay terna dđlaba war ma yesfaydi-d weyref? D acu n webrid ay yedfer řaselmal? D acu umi yettwasseqdec řaselmal-nni? Açal ay yettwakren, anwa ay t-yukren ed wamak? »

Day: anwa ay d-iređlen yerna s yisem n wanwa? Anwa ay iređlen yerna d acu-t dduř-nnes? Amek ay d-yufa uwanak (ddula) iman-nnes deg tegnita, d acu-t rray ay t-yejjan ad yili akka, s yisem n wacu ay iga aya? Amek ay teqqel dđlaba tusligt d dđlaba « tanagdudt »? Anwa ay d-yebdan isenfaren ur iwatan ara, anwa ay yesseddan tixawsiwin deg wanect-a, anwa ay ifurşen seg waya? Llant-d tuffyiwin i lqanun ed tejrimin s yedrimen-a? Maşef ur nettnadi ara ad d-naf wid ay yeffyen i lqanun? »

Timsal-a akk ad tessukk fell-asent tiş s udeqqeq Tseqqamut tusligt ay d-yettwasbedden s rray n Tselwayt n Wemni agrigi. Taseqqamut-a tettunefk-as-d

lewşaya tunşibt akken « ad d-tejmeε akk isefka yeqqnen yer unnulfu d temyer iæddan i tlisa n dđlaba-a tanagdudt yerna isefka-a ad ttwaseldn s udeqqeq yerna s webrid ussnan akken ad d-iban umur yellan d dđlaba yeffyen i lqanun ney tin ur yettwaqbalen, ama d tin ay d-yellan deg tallit n Tesmektayin seg Mayu 2010 yer Yennayer n 2015, ney d tid ay d-yellan deg yiseggasen yezwaren tallit-nni. Taseqqamut-a yessefk day ad d-tessuffey tilya timdeqqeqin, d tid ara zemren ad tent-fehmen akk medden yerna zemren ad tent-afen, yessefk ad d-tessefham tiseyra tinagdudin, ad d-tessaki ayref agrigi d tmura n umađal ed rray agraylan, yerna ad d-taru ifukal i lmend n ussuter n ussebteł n dđlaba-a ».

Nettwali dakken yal ayerman yesεa azref akken ad yetter yerna ad yessuter tiririyin yef tuttriwin am ti yerna aya d azref amegday n llsas. Nettwali day dakken win ara yagin ad d-yerr yef tuttriwin-a yenker tugdut yerna yugi tafrawant n wayt ufella ay d-yesnulfan « anagraw n dđlaba » akken ad qqen yimerkantiyen d imerkantiyen ugar, ma d igellilen d igellilen ugar. Tin ay tent-yugaren: nettwali dakken mi ara nessehbiber yef umunupul-nsen akken ad ttdebbiren yef tudert n tmetti, ayt ufella hermen amur ameqran n yixermanen ed tyermanin seg uzref-nsen akken ad ddmn rray ed wezref-nsen n udebber deg tudert-nsen d tudert n talsa!

Yef waya, deg tegnit-a n tuşjilin, nger-d tixri i wakk tixermanin ed yixermanen, umussa inmettiyen, izedwan ed yimussa n uħuddu n twennađt ed tsednan, inmula (ssandikat) n yixeddamen ed tegrwin tisertiyin ur yeddin ara ed Turuft-a tanyulibiralit ay la yettajjan tugdut ed telsazri:

Sseknet-d abdad-nwen yer yidis n Legrig ay ibedden yerna tetteawan Taseqqamut i Tidet yef Dđlaba tanagdudt n Legrig ed uxeddim i lmend n unadi yef umur yeffyen i lqanun n dđlaba-a.

ħuddet Taseqqamut-a mgal tummyiwin ay d-yellan fell-as şur akk wid ay yebyan, ama deg Legrig, ama deg umađal, ad teqqim tidet n « unagraw n dđlaba » teffer.

Ttekkit s tidet deg uxeddim n udeqqeq ay ttgen yixermanen yef dđlaba, d axeddim ay la d-yettlin deg wakk timura n Turuft ed tmiwa niđen n umađal.

Cerket deg yizedwan abdad-nwen yer yidis wid ay la yettgen aya, acku ala d abdad-a ed temsetlelt tagraylant ara izemren ad sxeşren lehsabat n yinezmaren

ay yebyan ad xenqen Legrig ay la yettnayen mgal yicenga-nney (iedawen) ucriken: tiseriyin n cceħħa ed dđlaba ay aħ-ixenqen!

Axşim yesəan ttejriiba, yeddukkel, işeggem leçyal-nnes, iselleħ s tezmert ieddand i tliša yerna iəewwel ad yennaħ arma d dđerf mgal-nney akken ma nella, ula ma d nekkni ay d tigtı tameqran deg tmettiyin-nney, axşim am wa ur nezmir ara ad t-nqabel yal wa seg yidis-nnes.

Yessefk ihi ad nesdukkel iħallen-nney deg yiwen n umussu ameqran n temsetlelt yer yidis n Legrig ay ibedden deg wudem n lbaťel, yerna yessefk ad neawen Taseqqamut i Tidet yef Dđlaba tanagdudt n Legrig s ussugget n tseqquma n udeqqeq deg dđlaba deg wakk imkan anda ay yezmer ad d-yili waya.

Imençi n weyref agrigi d imençi-nney yerna tarennawt-nnes ad tili d tarennawt-nney imi ala d tadukli-nney ara aħ-yejjen ad nejhed.

Akken ad testenyim, sitet da: <http://GreekDebtTruthCommission.org>